

► Jean Bodin: Les six livres de la République / Šest knih o státě

■ Historické otázky přímé

(odpověď lze nalézt v samotném textu):

1. U pirátů či zlodějů nenalezneme ani zákon, ani spravedlnost.
2. Stát Platóna nebo Thomase Mora není skutečný, ale ideální či idealizovaný; jejich díla nazýváme utopie podle ostrova Utopia, na němž existoval Morův ideální stát.
3. Suverenita je trvalá (není to dočasně propůjčená vláda), je absolutní (nad suverénem je pouze Bůh), je výlučná (může patřit pouze jedinému nositeli).
4. Zákony svých předchůdců nemusí král respektovat, leda by byly totožné se zákony Božími nebo přirozenými; nepodléhá ani vlastním zákonům, i když je může dobrovolně dodržovat (říkalo se, že je vyňat ze zákona nebo že stojí nad ním – princeps legibus solutus).
5. Královský zákon je těsně spojen s královstvím, jemuž král vládne (definuje toto království), ve Francii např. sálský zákoník (jeden z nejstarších evropských zákoníků sepsaný z iniciativy merovejského krále Chlodvíka a zakazující například nástupnictví žen).

■ Historické otázky kontextuální

(otázka vychází z textu, odpověď je třeba nalézt s pomocí dalších textů, např. učebnice, internetu atd.)

1. Základem státu je rodina, což vychází z řeckého myslitele Aristotela.
2. Opravdu suverénním vladařem je francouzský král, protože nad sebou nemá nikoho mocnějšího; oproti tomu císař, ač formálně hlava všech křesťanů, musel přísahat během korunovace kolínskému arcibiskupovi, tedy zástupci stavů Svaté říše římské, a dohadovat s kurfiřty tzv. volební kapitulaci, v níž byly omezeny jeho pravomoci.
3. Je-li král nepřítel, nezletilý nebo v zajetí, přebírají jeho funkci stavy; příkladem mohou být např. vlády regentské rady během nezletilosti králů Ludvíka XIV. či Ludvíka XV. Z evropských dějin je možné zmínit příklad zajetí Richarda Lví Srdce při návratu z křížové výpravy nebo vývoj v Českém království po smrti Přemysla Otakara II. na Moravském poli.
4. Absolutistický panovník je omezen Božím a přirozeným právem (např. Desaterem Božích přikázání) a také královskými zákony; totalitarismus 20. století je oproti tomu neomezený a navíc zasahuje do každodenního života obyvatel státu, neboť usiluje o kompletní (totální) proměnu společnosti dle svých ideologických představ (absolutismu taková ambice vybudování nové společnosti chybí, jelikož se jedná o doktrínu vládnutí, nikoli totálního ovládnutí).